

Mária Terézia lovagja a Szent Anna Székesegyházban

2015.04.27.

A debreceni Szent Anna templom bejáratától balra eső pilléren barokk reliefdíszű sírlap, latin felirata szerint ide temették 1775-ben báró Boseort Ferenc altábornagyot, a Mária Terézia rend lovagkeresztjének tulajdonosát. Írta Láng Nándor a Szent Anna templomot bemutató könyvében 1930-ban.

Franz Chevalier de Bosfort 1715-ben született a franciaországi Nancyben. **Katonai pályafutását 1736-ban** Graf Latour Kürassier-ezredben (későbbi 7. dragonyosezred) kezdte.

Vértesezred-beli katonatiszt 1740 körül Forrás: <http://www.kuk-wehrmacht.de/regiment/kuerass.html>

1738-ban Belgrádnál, **1739-ben** Pancsovánál tüntette ki magát, **hadnagyá** léptetik elő. Az első sziléziai háború idején ott volt Prága ostrománál (1742). **1745-ben lovassági százados**, és Christian Lobkowitz tábornagy adjutánsa. A hétéves háború kitörése előtt már őrnagyi rangban van. Harcolt **Kolinnál**, majd Hadik **Berlini** hadjáratában is részt vett. 1757. október 20-án Hadik Cottbusig jutott el. „Innen küldte *Bosfort* őrnagyot a sikeres vállalatáról szóló jelentéssel és a berlini harcok közben kézre kerített 6 zászlóval *Lotharingiai Károly herceghez*.”¹ A hadjárat idején alezredessé léptetik elő.

1758 májusában **Ferdinand főherceg vértesezredébe** kerül (8. vértesezred). **1758. október 14-én a hochkircheni** ütközetben különösen kitüntette magát. Két porosz zászlóalj megközelítette az osztrák oldalszárnyat. Bosfort alezredes két lovasszázad élén megrohmozta porosz zászlóaljakat. Az ellenségnek időt sem hagyva heves támadással megsemmisítették őket, a náluk levő 4 zászlót zsákmányul ejtették. Ezért a bátor tettéért megkapta a **Mária Terézia rend lovagkeresztjét**. Az érdemrend 3. alkalommal történő kiosztása **1758. december 4-én** volt Prágában. Öt nagykeresztet és 33 lovagkeresztet adományoztak ezen a napon.

Mária Terézia rend lovagkereszt

Forrás: <http://www.ordenskunde.at/ausstellung6.html>

Ezután ezredessé léptették elő, és a **portugál 9. vértesezred parancsnoka** lett. A rendi dekrétummal együtt járt a bárói rang, 1760-tól viselte e címet. 1760. évi hadjáratban az általa vezetett vértesezred különösen kitűnt a **maxeni**, majd a **kunersdorfi** ütközetben, De Ville hadtestében harcoltak, vezérőrnagyi rangot kap. 1760-ban a

vértesezred karabiner századával harcolt **Torgaunál**, ahol megsebesült. **1771-ig** volt a 9. vértesezred parancsnoka.

1773-ban altábornagy lett. 1775-ben 60 évesen halt meg, a Szent Anna Székesegyházban található sírfedél tanúsága szerint Debrecenben temették el. A latin nyelvű felirat szerint lovassági hadosztályparancsnok volt.

1775-ben Debrecen volt a 12. vértesezred (későbbi 4. felsőausztriai-salzburgi dragonyosezred) békehelyőrsége. 1775-ben a feloszlott Thurn vértesezred őrnagyi osztálya (2 század) a 12. vértesezredhez került.²

A Szent Anna Székesegyházban található sírfedél Fotó: v. Csizmadia József

A Mária Terézia lovagrend első adományozása 1758. március 7-én volt. Nagykeresztet Lotaringiai Károly herceg, gróf Daun tábornok, gróf Nádasdy Ferenc lovassági tábornok, és Hadik András tábornok kapott, még 11 lovagkeresztet osztottak ki. Először csak ez a két fokozat volt, 1765-től vezették be a parancsnoki keresztet. Az

adományozással együtt járt a nemesi cím is, bárói rangot kaphattak a kitüntetés birtokosai. Az érdemrend csak élettartamra szólt, haláluk után vissza kellett adni az udvarnak, a bécsi Hadtörténeti Múzeum őrízte a levéltárát.

Az első adományozás ceremóniája 1758-ban , Mária Terézia rend nagykereszt

Forrás: <http://de.wikipedia.org/wiki/Milit%C3%A4r-Maria-Theresien-Orden>

Martinkovits Katalin

Szöveg forrása:

1. Bánlaky József: A magyar nemzet hadtörténelme [elektronikus dok.] Budapest : Arcanum, 2001
<http://mek.oszk.hu/09400/09477/html/0019/1768.html> (2015.04.25.)
2. Wrede: Geschichte des kk Wermacht III. Band. Wien, Verlag Seider und Sohn, 1901 pp. 144-145
3. Gr. Thürheim: Gedenkblätter aus der Kriegsgesichte der kk österreichischen Armee II. Band. Wien und Teschen, Verlag der Buchhandlung für Militär Literatur, 1880.
4. Dr. J. Hirtenfeld: Der Maria Theresia Orden und seine Mitglieder. Wien, kk Hof und Staatsdruckerei, 1857.

Átlagos (0 szavazat)